

РЕШЕНИЕ

№ 24570

гр. София, 16.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 07.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **5480** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Ш. М. Г., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в С., срещу решение № 2481/31.03.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от ЗУБ, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в с.з. чрез адв. Д. излага доводи, че оспореният акт е незаконосъобразен, защото е издаден в противоречие с материалния закон и издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Анализът на обстановката в С., направен от административния орган, бил формален и не кореспондирал с изложената лична бежанска история. Изложените мотиви в АА касаели само една географска област в страната по произход. Искане се отмяна на обжалвания административен акт и връщане на преписката на решаващия орган с указания за предоставяне на бежански и/или хуманитарен статут.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС се представлява от юрк. Х., който в писмени бележки и с.з. оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага

ограничения чрез отказ от предоставяне на права. Жалбата е подадена в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

От фактическа страна се установява следното:

От чужденеца е била подадена молба (л. 45) за предоставяне на международна закрила на 09.12.2024 г. на РПЦ - [населено място] до председателя на ДАБ. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 39), тъй като той не е представил документ, удостоверяващ самоличността му, а именно: с имена Ш. (собствено) Г. (фамилно) М. (бащино), от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин, семейно положение: неженен, ЛНЧ [ЕГН].

Чуждият гражданин е бил информиран писмено на разбираем за него език в присъствието на преводач за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на ДАБ при МС, както и за организациите, предоставящи правна и социална помощ на чужденци, търсещи международна закрила в България (л. 33-35).

Чужденецът заявява в проведеното интервю (л. 24-28), че е напуснал С. за първи път през септември месец 2024 г. нелегално за Турция, където останал два месеца и половина. През средата на ноември същата година влиза на територията на Република България отново нелегално. Не е подавал молба за международна закрила в друга държава.

Мотивира молбата си за международна закрила с проблеми от икономически характер и липсата на работа. Уточнява, че парите не му стигали, защото заплащането е било много ниско. Заявява, че лошите условия на живот и загубата на майка му, след като са плащали много пари да я лекуват, са го принудили да напусне страната си по произход. Добавя, че в С. животът е много тежък и не може да се върне. Разказва, че е напуснал страната си заради проблеми от икономически характер. Добавя, че в С. са останали да живеят баща му, четирима братя и една сестра. В заключение чуждият гражданин заявява, че е работил като общ работник. За себе си молителят споделя, че е учил до 8 клас.

Търсещият международна закрила декларира, че не е имал проблем, основан на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната по произход. Разказва, че не е имал проблеми с официалните власти, армията в С.. Твърди, че е бил задържан, но не е бил арестуван, съден или осъждан.

Декларира, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и/или психическо насилие в държавата му по произход.

АО изложил подробно, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма.

Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не са заявени. Кандидатът не сочи други релевантни причини или обосноваващи опасения за

преследване - не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти в С.. Молителят не е бил заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С..

Чужденецът не заявява наличието на конкретно събитие, поради което е избрал да напусне страната си по произход. Заключение в този случай е, че към конкретния момент, той е взел решение да напусне С. без видима причина възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на страната му по произход е съществувал вътрешен въоръжен конфликт характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, че се намира в неблагоприятно външнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права.

Изложени са съображения за наличие на икономическа миграция. В случая не се откривали данни, сочещи, че спрямо него са били предприемани каквито и да е неблагоприятни действия от страна на държавни или недържавни органи.

Изложени са и доводи за липса на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут.

Посочено е, че срещу чуждия гражданин не са били предприети такива действия, нито от официалните власти на С., нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира.

Извършен е подробен анализ на актуалната обстановка в С. посредством приложената по преписката актуална към момента справка с вх. № МД-02-60/29.01.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС. От фактите по нея се заключава, че не може да се направи обоснован извод, че към момента на произнасянето е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла, заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи лични заплахи.

Прието е, че въпреки оценяването на положението в някой части на страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. От наличната информация се установявало, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. В тази връзка не се открива наличието на предпоставки, които биха попречили на чуждия гражданин да се завърне в страната си по произход и да продължи живота си там.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспореното решение в цялост.

В хода на производството са представени доказателства от ответника, относно актуалната обстановка в С. към 01.07.2025 г.

При тези факти жалбата се явява неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Жалбоподателят изрично е заявил, че спрямо него не е осъществявано насилие по никакъв начин или заплаха, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти нито в страната му на

произход. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му.

Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С. са проблеми, свързани с войната, влошената обща обстановка в държавата по произход, които обаче са от икономически характер (по подробно т. 24 и т. 34 от интервюто). Административният орган обосновава е приел, че към момента на произнасянето не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., както и че посочените конфронтации са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт.

С оглед данните за падане на режима на Б. А. е безпредметно обсъждането на възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили (той не заявява и такива причини).

В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни причини в С.. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Те са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на

предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая.

От представената актуална към 01.07.2025 г. справка, изготвена от дирекция "Международна дейност" на ДАБ-МС, се установява, че на 4 юни 2025 г. турският министър на отбраната заявява пред международна информационна агенция, че в обозримо бъдеще няма планове за намаляване на присъствието на приблизително 20 000 турски военни на сирийска територия. Турция обучава и съветва сирийските сили за сигурност и предоставя подкрепа за възстановяването и улесняването на завръщането на милиони бежанци от гражданския конфликт в С.. Военното присъствие може да бъде преоценено само когато С. постигне мир и стабилност, когато заплахата от тероризъм в региона бъде напълно премахната, когато сигурността на турските граници бъде напълно гарантирана и когато завръщането на хората, принудени да избягат, бъде осъществено.

В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 26 юни 2025 г. се посочва, че към 26 юни 2025 г., считано от 8 декември 2024 г., около 628 029 сирийци са преминали обратно в С. от съседни страни. С това общият брой на сирийските граждани, завърнали се в С. от началото на 2024 г., става 988 869 души, като тази цифра е изчислена въз основа на триангулация на данни от С., Турция, Л., Й., И., Е. и други държави. По отношение на вътрешното разселване, според последните данни на Работната група за вътрешно разселени лица, към 26 юни 2025 г. (считано от 8 декември 2024 г.) 1 513 861 вътрешно разселени лица (ВРЛ) са се завърнали по домовете си. Макар тези цифри да отразяват нарастващата надежда, инцидентите със сигурността продължават да подчертават необходимостта международната общност да бъде търпелива и да подкрепя политическия преход, ръководен от С..

В периода 18 - 26 юни 2025 г. ВКБООН предоставя транспортна помощ на 321 семейства (699 души), завърнали се в С. през ключови гранично-пропускателни пунктове, включително "Б. ал Хава", "Б. ал Салама" и "Д.". ВКБООН и партньорите предоставят комплекти с основни хуманитарни материали; (Core Relief Item, CRI) на 3101 семейства (16 099 души), по-голямата част от които, или 15 238 души, са новопристигнали бежанци и завърнали се вътрешно разселени лица. В допълнение, през седмицата 18-26 юни 2025 г. 998 семейства (4184 души) получават парична помощ за завръщане и реинтеграция, с което общият брой на семействата, получили подобна помощ към 24 юни, достига 1737 семейства (7194 души).

Що се отнася до политическите развития през седмицата 18-26 юни 2025 г., на 19 юни В. комитет на С. за избори на Народно събрание обявява намерение да създаде Народно събрание в рамките на следващите 90 дни. На 20 юни Ф. съвет на Швейцария издава

решение за отмяна на наложените на С. икономически санкции, считано за положителна стъпка в интерес на сирийския народ и допринасящо към усилията за възстановяване и икономическо възстановяване. Освен това, на 23 юни Съветът по външни работи на Европейския съюз приема официални заключения относно ситуацията в С., потвърждавайки ангажимента на ЕС да стои до сирийския народ и да подкрепя мирен, приобщаващ и ръководен от С. и поет от нея политически преход, насочен към изграждане на по-добро бъдеще за всички сирийци.

Тук следва да бъде посочено, че на основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официален свидетелстващ документ и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Въз основа и на тази справка се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Необосновани са в тази връзка данни за спорадични актове на насилие, доколкото такива има почти навсякъде по света и никое правителство не може да гарантира абсолютна сигурност и спокойствие на което и да е лице. Такива актове на насилие не обосновават различна квалификация на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 8 и чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут.

Напълно допустимо е чужденецът да се завърне не непременно в географската или административната област на страната по произход, където е живял и/или израснал.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е издал административен акт, нестрадащ от визираните пороци. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното Административен съд София-град, I отделение, 84 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ш. М. Г., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 2481/31.03.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: